

Curs 6: Clasificarea surselor de informații

Clasificarea Bayes Naivă. Modelul Bernoulli

1 noiembrie 2018

Problema de clasificare

Definiție generală. Clasificarea documentelor

Se dau (1) o mulțime $\mathbb{C} = \{c_1, c_2, \dots\}$ de clase de obiecte și
(2) un obiect o dintr-o mulțime de obiecte test T .

Se cere să se decidă la ce clasă (sau clase) de obiecte
aparține obiectul o .

**Noi studiem doar metode de clasificare a documentelor de
către sistemele de extragere a informațiilor:**

- ▶ Obiectele sunt documente indexate de către sistemul de IR
- ▶ O clasă poate fi definită în mai multe feluri:
 - ① ca mulțime de răspunsuri relevante pentru o cerere de informare.
 - ② ca mulțime de documente care se referă la un anumit subiect sau categorie

Clasificări bazate pe cereri de informare

Cererile de informare pot fi:

- **tranzitorii**: se solicită o singură dată. Sunt cereri caracteristice pentru sistemele ad-hoc de extragere a informațiilor.
- **permanente**: se solicită periodic, de exemplu cererea `multicore computer chips` solicitată zilnic pentru a urmări dezvoltarea procesoarelor multicore.

Caracteristici ale cererilor permanente de informare:

- Se solicită periodic dintr-o colecție de documente care crește în timp
- Pentru a obține cât mai multe răspunsuri relevante, sistemul de IR **rafinează** cererea. De exemplu `multicore computer chips` poate fi rafinată la `(multicore OR multi-core) AND (chip OR processor OR microprocessor)`
Rafinarea poate deveni tot mai complexă, în timp.

Probleme de clasificare în sistemele de IR

Aplicații

- ① În pașii de preprocesare care produc indecșii inversați: detecția codificării documentelor (ASCII, UNICODE UTF-8, etc.); segmentarea cuvintelor, detecția limbajului unui document.
- ② Detecția automată a paginilor spam (care nu se indexează)
- ③ Detecția automată a conținutului sexual explicit: documente de acest tip sunt incluse doar dacă se activează o opțiune de căutare, precum SafeSearch.
- ④ Detecția sentimentelor (engl. *sentiment detection*): clasificarea automată a unei recenzii de film sau produs ca fiind pozitivă sau negativă. Această capacitate este utilă, de ex., pt. a găsi recenzii negative înaintea de a cumăra un aparat foto.
- ⑤ Sortarea email-urilor și plasarea lor în directoare precum: *anunturi, email-uri de la familie si prieteni*, etc.
- ⑥ Motoare de căutare verticală (sau pentru un anumit subiect): limitează căutarea la documente referitoare la un anumit subiect.
- ⑦ Unele sisteme de extragere ad-hoc a informațiilor au funcții de calcul al scorurilor de importanță bazate pe un clasificator de document.

Metode de clasificare a documentelor

- **Manuală**, de către un operator uman sau librar care definește/aplică reguli de clasificare
 - elaborarea regulilor necesită îndemânare (de ex., cum să scrie expresii regulate); găsirea unui specialist poate fi dificilă
 - clasificarea manuală este costisitoare pentru colecții mari de documente.
- **Bazată pe machine learning**. Criteriul de decizie al acestei metode este învățat automat din date de antrenament/test.

Exemplu: clasificarea statistică a documentelor text:

- se bazează pe un număr bun de documente de antrenare pentru fiecare clasă.
- marcarea documentelor (adică indicarea claselor la care aparține fiecare document din colecția de date de antrenament) se face de către un operator uman.

Clasificarea textelor

Clasificatori și metode de învățare

- Presupunem că fiecare document d este descris ca element al unei mulțimi $\mathbb{X}$ numită **spațiu de documente**, și că mulțimea de clase este $\mathbb{C} = \{c_1, c_2, \dots, c_J\}$.

- De obicei, $\mathbb{X}$ este un spațiu multidimensional.

- Mulțimea de antrenare $\mathbb{D}$ este o submulțime finită a lui $\mathbb{X} \times \mathbb{C}$. De exemplu $\langle d, c \rangle \in \mathbb{D}$ poate fi

$\langle d, c \rangle = \langle \text{Beijing joins the World Trade Organization, } \textit{China} \rangle$

- Un **clasificator** este o funcție $\gamma : \mathbb{X} \rightarrow \mathbb{C}$.
- O **metodă de învățare** a unui clasificator γ din o mulțime de antrenare $\mathbb{D}$ este o funcție Γ care ia ca argument o mulțime de antrenare $\mathbb{D}$ și calculează un clasificator $\gamma = \Gamma(\mathbb{D})$.

Acest tip de învățare este **supervizată** pt. că există un supervisor care controlează procesul de învățare, prin intermediul mulțimii $\mathbb{D}$.

Clasificarea textelor

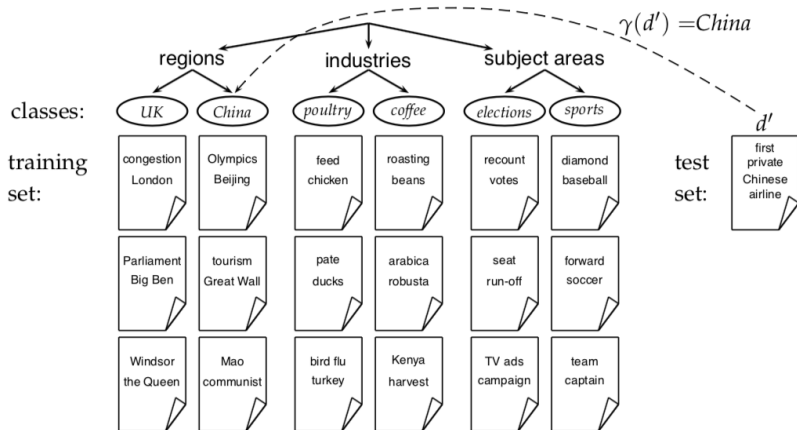
Metode robuste de învățare

- Metoda de învățare Γ este **robustă** pentru o mulțime de antrenare $\mathbb{D}$ și o mulțime de documente test T dacă procentul de documente din T clasificate greșit de către clasificatorul $\gamma = \Gamma(\mathbb{D})$ este mic.
- **Deziderat** al metodelor de învățare: să fie robuste, aducă să minimizeze eroarea de clasificare a documentelor din T .

Clasificarea textelor

Exemplu de clasificare a textelor, bazat pe învățare supervizată

$$\mathbb{C} = \{UK, China, poultry, coffee, elections, sports\}$$



Clasificarea textelor

Clasificarea Bayes naivă

PREMIȘĂ: Clasificarea Bayes naivă se aplică atunci când mț. de exemple de antrenare $\mathbb{D}$ și mț. de teste T sunt similare, adică au aceeași distribuție (vezi cursul următor.) Rezultă că

$$P(c \mid d) \propto P(c) \prod_{1 \leq k \leq n_d} P(t_k \mid c)$$

adică, probab. ca $d \in D$ să fie în clasa $c \in \mathbb{C}$ este proporțională cu $P(c) \prod_{1 \leq k \leq n_d} P(t_k \mid c)$ unde

- $P(t_k \mid c)$ este probab. de apariție a termenului t_k în un document din clasa c .
- $P(c)$ este probab. ca un document oarecare să fie în clasa c .
- n_d este nr. de token-uri în d . De ex., dacă conținutul lui d este "Beijing and Taipei join the WTO" atunci secvența de token-uri din d este $\langle \text{Beijing}, \text{Taipei}, \text{join}, \text{WTO} \rangle$, iar $n_d = 4$.

Clasificarea Bayes naivă

Găsirea celei mai bune clasificări (engl. maximum a posteriori class, MAP)

$$c_{\text{map}} = \arg \max_{c \in \mathbb{C}} \hat{P}(c) \prod_{1 \leq k \leq n_d} \hat{P}(t_k | c)$$

unde $\hat{P}(c)$ și $\hat{P}(t_k | c)$ sunt estimările valorilor lui $P(c)$ și $P(t_k | c)$ obținute din mulțimea de antrenare $\mathbb{D}$, iar $\arg \max_{c \in \mathbb{C}} \text{expr}$ este o valoare a lui $c \in \mathbb{C}$ pentru care expr are valoarea maximă.

Pentru a evita erorile de calcul numeric al lui $\prod_{1 \leq k \leq n_d} \hat{P}(t_k | c)$, observăm că c_{map} coincide cu

$$\begin{aligned} c_{\text{map}} &= \arg \max_{c \in \mathbb{C}} \log \left(\hat{P}(c) \prod_{1 \leq k \leq n_d} \hat{P}(t_k | c) \right) \\ &= \arg \max_{c \in \mathbb{C}} \left(\log \hat{P}(c) + \sum_{1 \leq k \leq n_d} \log \hat{P}(t_k | c) \right) \end{aligned}$$

Clasificarea Bayes naivă

Calculul valorilor lui $\hat{P}(c)$ și $\hat{P}(t_k | d)$

$$\hat{P}(c) := \frac{N_c}{N}$$

unde $N = |\mathbb{D}|$ și $N_c = |\{d \mid (d, c) \in \mathbb{D}\}|$.

$$\hat{P}(t_k | d) := \frac{T_{ct}}{\sum_{t' \in V} T_{ct'}}$$

unde T_{ct} este numărul de apariții ale termenului t în documentele din $\{d \mid (d, c) \in \mathbb{D}\}$, incluzând aparițiile multiple.

- De obicei, se preferă eliminarea probab. condiționale cu valoare 0 $\Rightarrow$ se aplică metoda de netezire Laplace:

$$\hat{P}(t_k | d) := \frac{T_{ct} + 1}{\sum_{t' \in V} (T_{ct'} + 1)} = \frac{T_{ct} + 1}{\sum_{t' \in V} (T_{ct'}) + B}$$

unde V este vocabularul de termeni din mulțimea de antrenare și $B = |V|$.

Clasificarea Bayes naivă

Exemplu de estimare a parametrilor $\hat{P}(c)$ și $\hat{P}(t_k | d)$, și de clasificare

$$\mathbb{C} = \{China, \overline{China}\}, \mathbb{D} = \{(d_1, China), (d_2, China), (d_3, China), (d_4, \overline{China})\}$$

	docID	termeni în document	în $c = China$?
mț. de antrenare	1	Chinese Beijing Chinese	da
	2	Chinese Chinese Shanghai	da
	3	Chinese Macao	da
	4	Tokyo Japan Chinese	nu
docum. test	5	Chinese Chinese Chinese Tokyo Japan	?

$$N_c = 3, N_{\bar{c}} = 1, N = 4, \text{ deci } \hat{P}(c) = \frac{3}{4} \text{ și } \hat{P}(\bar{c}) = \frac{1}{4}$$

$$\begin{aligned}\hat{P}(\text{Chinese} | c) &= (5 + 1)/(8 + 6) = 6/14 = 3/7 \\ \hat{P}(\text{Tokyo} | c) = \hat{P}(\text{Japan} | c) &= (0 + 1)/(8 + 6) = 1/14 \\ \hat{P}(\text{Chinese} | \bar{c}) &= (1 + 1)/(3 + 6) = 2/9 \\ \hat{P}(\text{Tokyo} | \bar{c}) = \hat{P}(\text{Japan} | \bar{c}) &= (1 + 1)/(3 + 6) = 2/9\end{aligned}$$

$$\Rightarrow \hat{P}(c | d_5) \propto 3/4 \cdot (3/7)^3 \cdot (1/14)^2 \approx 0.0003$$

$$\hat{P}(\bar{c} | d_5) \propto 1/4 \cdot (2/9)^3 \cdot (2/9)^2 \approx 0.0001, \text{ deci } d_5 \in c = \text{China}$$

Algoritmul Bayes naiv

Antrenare

AntrenareBayesNaiv($\mathbb{C}, \mathbb{D}$)

1 $V := \text{ExtrageVocabular}(\mathbb{D})$

2 $N := \text{NumaraDocumente}(\mathbb{D})$

3 **for** fiecare $c \in \mathbb{C}$ **do**

4 $N_c := \text{NumaraDocumenteDinClasa}(\mathbb{D}, c)$

5 $\text{prior}[c] := N_c / N$

6 $\text{text}_c := \text{ConcateneazaToateTexteleDocumentelorDinClasa}(\mathbb{D}, c)$

7 **for** fiecare termen $t \in V$ **do**

8 $T_{ct} := \text{NumaraAparitiileTermenului}(\text{text}_c, t)$

9 **for** fiecare termen $t \in V$ **do**

10 $\text{condprob}[t][c] := \frac{T_{ct} + 1}{\sum_{t'} (T_{ct'} + 1)}$

11 **return** $V, \text{prior}, \text{condprob}$

Algoritmul Bayes naiv

Testare

```
AplicaBayesNaiv( $\mathbb{C}$ ,  $V$ ,  $prior$ ,  $condprob$ ,  $d$ )  
1  $W := \text{ExtrageTermeniiDinDoc}(V, d)$   
2 for fiecare  $c \in \mathbb{C}$  do  
3    $score[c] := \log prior[c]$   
4   for fiecare  $t \in W$  do  
5      $score[c] += \log condprob[t][c]$   
6 return  $\arg \max_{c \in \mathbb{C}} score[c]$ 
```

Clasificarea documentelor text

Modelul Bernoulli

Diferă de modelul Bayes naiv prin felul cum estimează $\hat{P}(t \mid c)$:

- în modelul Bayes naiv $\hat{P}(t \mid c) := \text{fracțiunea conținutului documentelor din } c \text{ formată din apariții ale lui } t$
- în modelul Bernoulli $\hat{P}(t \mid c) := \text{fracțiunea documentelor din clasa } c \text{ care conțin termenul } t$

Modelul Bernoulli

Antrenare

```
AntrenareBernoulli( $\mathbb{C}, \mathbb{D}$ )
1  $V := \text{ExtrageVocabular}(\mathbb{D})$ 
2  $N := \text{NumaraDocumente}(\mathbb{D})$ 
3 for fiecare  $c \in \mathbb{C}$  do
4    $N_c := \text{NumaraDocumenteDinClasa}(\mathbb{D}, c)$ 
5    $\text{prior}[c] := N_c / N$ 
6   for fiecare termen  $t \in V$  do
7      $N_{ct} := \text{NumaraDocumenteledinClasaCareContinTermenul}(\mathbb{D}, c, t)$ 
8      $\text{condprob}[t][c] := \frac{N_{ct} + 1}{N_c + 2}$ 
9 return  $V, \text{prior}, \text{condprob}$ 
```

Modelul Bernoulli

Testare

AplicaBernoulli($\mathbb{C}$, V , $prior$, $condprob$, d)

1 $V_d := \text{ExtrageTermeniiDinDoc}(V, d)$

2 **for** fiecare $c \in \mathbb{C}$ **do**

3 $score[c] := \log prior[c]$

4 **for** fiecare $t \in V$ **do**

5 **if** $t \in V_d$ **then**

6 $score[c] += \log condprob[t][c]$

7 **else** $score[c] += \log(1 - condprob[t][c])$

8 **return** $\arg \max_{c \in \mathbb{C}} score[c]$

Modelul Bernoulli

Exemplu de estimare a parametrilor $\hat{P}(c)$ și $\hat{P}(t_k | d)$, și de clasificare

	docID	termeni în document	în $c = \textit{China}$?
mț. de antrenare	1	Chinese Beijing Chinese	da
	2	Chinese Chinese Shanghai	da
	3	Chinese Macao	da
	4	Tokyo Japan Chinese	nu
docum. test	5	Chinese Chinese Chinese Tokyo Japan	?

$N_c = 3$, $N_{\bar{c}} = 1$, $N = 4$, deci $\hat{P}(c) = \frac{3}{4}$ și $\hat{P}(\bar{c}) = \frac{1}{4}$

$$\begin{aligned}\hat{P}(\textit{Chinese} | c) &= (3 + 1)/(3 + 2) = 4/5 \\ \hat{P}(\textit{Tokyo} | c) = \hat{P}(\textit{Japan} | c) &= (0 + 1)/(3 + 2) = 1/5 \\ \hat{P}(\textit{Beijing} | c) = \hat{P}(\textit{Macao} | c) = \hat{P}(\textit{Shanghai} | c) &= (1 + 1)/(3 + 2) = 2/5 \\ \hat{P}(\textit{Chinese} | \bar{c}) = \hat{P}(\textit{Japan} | \bar{c}) = \hat{P}(\textit{Tokyo} | \bar{c}) &= (1 + 1)/(1 + 2) = 2/3 \\ \hat{P}(\textit{Beijing} | \bar{c}) = \hat{P}(\textit{Macao} | \bar{c}) = \hat{P}(\textit{Shanghai} | \bar{c}) &= (0 + 1)/(1 + 2) = 1/3\end{aligned}$$

$$\hat{P}(c | d_5) \propto \hat{P}(c) \cdot \hat{P}(\textit{Chinese} | c) \cdot \hat{P}(\textit{Japan} | c) \cdot \hat{P}(\textit{Tokyo} | c) \cdot (1 - \hat{P}(\textit{Beijing} | c)) \cdot (1 - \hat{P}(\textit{Shanghai} | c)) \cdot (1 - \hat{P}(\textit{Macao} | c)) \approx 0.005$$

$$\text{și } \hat{P}(\bar{c} | d_5) \propto 1/4 \cdot 2/3 \cdot 2/3 \cdot 2/3 \cdot (1 - 1/3) \cdot (1 - 1/3) \cdot (1 - 1/3) \approx 0.022, \text{ deci}$$

$d_5 \in \overline{\textit{China}}$

- 1 *Text classification and Naive Bayes* (Cap. 13) din Christopher D. Manning, Prabhakar Raghavan, Hinrich Schütze: *An Introduction to Information Retrieval*.
Ediție online (c) 2009 Cambridge UP.
<http://nlp.stanford.edu/IR-book/pdf/irbookonlinereading.pdf>